

СПРАВКА

за предложенията, становищата и възраженията, получени при публикуването на Интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-18 от 2006 г. за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изисквания към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин

Подател	Предложение	Приема/ не приема/ предложе нието	Мотиви
babsd	Задължително изискване за покриване на изискванията на Регламент (ЕС) 2024/2847 Необходимост от разширение на техническите изисквания към фискалните устройства и терминалите за самообслужване в контекста на Регламент (ЕС) 2024/2847 относно киберустойчивостта на продукти с цифрови елементи (Cyber Resilience Act) 1. Въведение Регламент (ЕС) 2024/2847, известен като Cyber Resilience Act (CRA), влезе в сила на 10 декември 2024 г. и се прилага от 2027 г. Неговата цел е да гарантира, че всички продукти с цифрови елементи, пуснати на пазара на Европейския съюз, отговарят на минимални изисквания за киберсигурност през целия си жизнен цикъл. Фискалните устройства и терминалите за самообслужване, използвани на територията на Република България, попадат в обхвата на CRA, тъй като: са продукти с цифрови елементи – включват хардуер и вграден софтуер;	Не се приема	Предложението не е свързано с проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.

	се свързват към мрежа за отчитане на данни към НАП или други системи; обработват чувствителна информация, включително платежни и идентификационни данни. 2. Основни изисквания на Cyber Resilience Act Съгласно Членове 10–17 от CRA, производителите и доставчиците на цифрови продукти трябва да гарантират: 2.1. По време на проектиране и разработка: Интегриране на сигурността по дизайн и по подразбиране. Оценка на риска от уязвимости, включително при използване на софтуерни компоненти от трети страни. Осигуряване на защитен механизъм за актуализация на софтуера и фърмуера. 2.2. След пускане на пазара: Поддръжка и актуализации на сигурността за минимум 5 години или за обявения жизнен цикъл. Уведомяване на ENISA и националните органи в срок до 24 часа след откриване на експлоатирана уязвимост или инцидент. Публикуване на известия за сигурност до потребителите при необходимост от действия. 2.3. Оценка на съответствието: Продукти с висок риск (напр. устройства за плащане или удостоверяване) подлежат на оценка от трета страна (notified body). Производителят носи пълна отговорност за изпълнението на изискванията, включително чрез инструкции, логове и доказателства. 3. Санкции съгласно CRA Съгласно Чл. 53 от CRA: Глоба до 15 000 000 EUR или до 2.5% от общия световен годишен оборот на предприятието за най-сериозните нарушения:		
--	--	--	--

	неспазване на изискванията за сигурност; липса на актуализации; неспазване на срока за уведомление за уязвимости. За предоставяне на невярна или непълна информация – глоба до 10 000 000 EUR или 2% от оборота. 4. Препоръки за национално прилагане В контекста на CRA, е необходимо: 4.1. Актуализиране на Наредба № Н-18 чрез включване на нов раздел с разширени изисквания към: сигурността на фърмуера и софтуера; управлението на уязвимости и актуализации; криптографска защита на комуникацията; контрол върху интерфейси и отдалечен достъп; срок на поддръжка и отговорност на производителите. 4.2. Въвеждане на национални санкции, съгласувани с CRA, чрез: определяне на глоби до 50 000 лв. при несъответствие; временно отнемане на одобрението на типа по чл. 10 от Наредба № Н-18; изискване за регистър на сигурност към НАП за проследимост на актуализации и инциденти. 5. Заключение Предвид навлизането в сила на Cyber Resilience Act, Република България следва да предприеме действия за хармонизиране на националната нормативна уредба, касаеща фискалните устройства и терминалите за самообслужване. Това ще гарантира: по-висока степен на защита на данните; съответствие с европейските стандарти; избягване на тежки санкции за производители и доставчици; засилване на доверието в националната фискална инфраструктура.		
--	---	--	--

Aziti	Промяна в ГФОто Счетоводителите да могат 10 до 20 % от общия световен годишен оборот да вкарват в пасива под резерви за очаквани бъдещи ТЕСЛИ от държавата за пълнене на държавната хазна, например за саморазплащане на бонуси за висши държавни служители и за финансово стимулиране за първенците между връчващите и връчвалите глоби. Какво ли ще е отражението върху приходната част на държавния бюджет, ако масово фирми излязат на загуба след като планират в резерва очакваните ТЕСЛИ от държавата?!	Не се приема	Предложението не е свързано с проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.
Георги Радиев georgi.radiev @tsg- solutions.bg	Във връзка с §51: Повечето обекти опериращи с AdBlue имат инсталирана сонда към резервоара и чрез нея се предават данни за нивата в резервоара към ЕСФП. В предложението за промяна на Наредбата е вписано че данни за количества течни стоки, в т.ч. и AdBlue, не се подават при прекъсване/възстановяване на връзката и при регулярно на 6 часа автоматично предаване на данни. Това означава че дори и оборудваните със сонди резервоари за AdBlue няма да изпращат тази информация към НАП, т.е. дадени течни стоки, продавани чрез средства за измерване на разход ще бъдат третираны различно спрямо останалите. Към момента за средствата за разход (колонки), няма специфични изисквания за подаване на данни за броячи на пистолети продаващи AdBlue, но при въвеждане на код 5 от номенклатурата и това ще бъде възможно и би било добре да го имаме като възможност. Нашето предложение е: Да бъде променена точката така, че при наличие на сонда в резервоар за AdBlue да могат да се подават данни при прекъсване/възстановяване и регулярно на 6 часа т.е. да не е забранено. Същото се отнася и за броячите на пистолети на средствата за разход (колонките) за продажба на AdBlue - да се допуска да се предават, т.е. да не е забранено.	Приема се	Във връзка с предложението са направени промени в проекта на НИД, касаещи Приложение №17 в Наредба №Н-18/2006 г.
Атанас Иванов office@nsys- bg.com	УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, С настоящото изразяваме нашето категорично несъгласие с предложените промени в чл. 13, ал. 1, т.3 на проекта за изменение и допълнение на Наредба Н-18, които предвиждат автоматично отнемане на удостоверение за одобрен тип на електронна система с фискална памет (ЕСФП), ако в рамките на една година	Приема се	Във връзка с предложението е прецизиран текста на разпоредбата на чл. 13, ал. 1, т. 3 от проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.

	устройството е било подложено на повече от две контролни изпитвания. Основните ни възражения са следните: 1. Липса на доказана вина или несъответствие: Предложеното изменение създава правен абсурд, при който отнемането на удостоверение за одобрен тип се случва без обективно доказване на несъответствие с изискванията на Наредба Н-18. Контролните изпитвания не винаги доказват нарушения. Автоматичното отнемане на удостоверение за одобрен тип, само въз основа на броя на изпитвания, без наличие на установено нарушение, противоречи на принципа на правовата държава и основни административни принципи. 2. Потенциална злоупотреба с механизма за контролни изпитвания: Проектът на наредбата дава възможност за злоупотреби от страна на контролни органи или конкуренти чрез предизвикване на множество контролни изпитвания. В момента всеки проверяващ служител на НАП при рутинна проверка може да изисква контролно изпитване. Освен това самото лице по чл. 3 може да заявява такива изпитвания. В резултат Производителите на ЕСФП могат целенасочено да бъдат поставени в ситуация, в която загубват своя лиценз без основателна причина. 3. Липса на критерии за системност и повторяемост на проблем: В предложените изменения липсва ясно определен критерий, който да изисква наличие на системен и/или повтарящ се проблем, за да бъде отнето удостоверението за одобрен тип на ЕСФП. Фактът, че едно устройство е било подложено на повече от две контролни изпитвания, не означава автоматично, че има трайно или нерешено несъответствие. Необходимо е да бъде дефинирана повторяемост на конкретни нарушения или дефекти, които реално засягат функционирането на ЕСФП и нарушават данъчното законодателство. 4. Проблеми, предизвикани от външни фактори: Често причините за необходимостта от контролни изпитвания са свързани не с недостатъци на самата ЕСФП, а с проблеми в инфраструктурата или неизправности на използваните средства за измерване. В много случаи проблемите произтичат от хардуерни компоненти, чиято несъвместимост или техническа неизправност могат да доведат до допълнителни изпитвания. Налагането на санкция върху ЕСФП без да се отчита въздействието на външни фактори, като неработоспособност на свързаните устройства, създава несправедлив и неправилен подход при регулаторния контрол. 5. Липса на методика и прозрачност при		
--	---	--	--

	назначаването на контролни изпитвания: Настоящият проект на наредба не съдържа ясна методика за това как, на какви основания и по какъв критерий се назначават контролни изпитвания. 6. Нарушаване на принципа на пропорционалност: Автоматичното отнемане на удостоверение за одобрен тип на ЕСФП при надвишаване на определен брой контролни изпитвания е несъразмерна санкция, която няма аналог в други регулаторни режими. Липсва гаранция, че всяко от тези контролни изпитвания е установило реално нарушение. Вместо това, прилагането на мярката следва да бъде обвързана със заключение за наличие на несъответствие, а не с количествен показател за броя проверки. 7. Вредно въздействие върху стопанския оборот и правната сигурност: Прекратяването на удостоверение за одобрен тип на ЕСФП би имало тежки последици както за операторите на търговски обекти, така и за потребителите и цялостната икономическа среда. Липсата на правна предвидимост относно основанията за налагането на административни наказания може да доведе до значителни загуби за бизнеса и да затрудни коректните търговци, които работят в съответствие със закона. 8. Противоречие с основните принципи на административното производство: Административното производство изисква актовете на държавните органи да бъдат мотивирани и да се основават на обективни факти. В предложения текст липсва механизъм за защита срещу неоснователна отмяна одобрението на тип ФУ, както и процедура за обжалване на решението преди влизането му в сила. На основание гореизложеното настояваме за отпадане от проекта чл. 13, ал. 1, т.3, предвиждаща отмяна одобрението на тип ФУ при две или повече контролни изпитвания в рамките на една година, или за въвеждане на допълнителни гаранции, които да предпазят добросъвестните стопански субекти от произволни и неоправдани санкции.		
Атанас Райков a.raikov@nsys-bg.com	Относно направено предложение: § 15. В чл. 16 се създава ал. 4: „(4) Преди въвеждане в експлоатация и регистрация на ЕСФП в НАП средствата за измерване, включени в състава на ЕСФП, трябва да са преминали метрологичен контрол от БИМ по реда на Закона за измерванията.“ За да преминат метрологичен контрол средствата за измерване е необходимо да има налично гориво на обекта, а лицето по чл.3 не може да поръча гориво и съответно да го декларира през ЕСФП, преди да бъде извършена регистрацията. В такава ситуация не би могло	Приема се частично	Направена е редакция в чл. 16, ал. 4

	да се извърши проверка от БИМ на средствата за измерване без гориво. В момента процедурата е достатъчно дълга и изискваща одобрението на няколко институции, за да може обекта да започне работа. Преди да отвори и да има право да продава бензиностанцията трябва да премине съвместната проверка с НАП и БИМ и също така трябва да излезе регистрацията на лицето по чл.3 в министерството на Икономиката. Затова предлагам да не се създава ал.4 в чл.16.		
Тремол ООД	По § 13 1. Забележка: Следва да се уточни че става въпрос за контролни изпитвания с установено несъответствие, а не за всички извършени такива. В противен случай, има риск да се отмени одобряване на типа само при съмнение за несъответствие, без установено такова. По § 25 Забележка: Допускането за сторно в повече от един вид плащане, написано системен сторно бон, е в сила само за ИАСУТД, докато за ФУ не е указано. В схемата на XML полето за суми по сторно е само в брой (SCash) Предложение: Текста следва да се прецизира По § 29 Забележка: Съгласуваното подаване на уведомления по реда на ал. 2, заедно със съществуващия сега срок за извършване на обновяването на версията на фърмуера във ФУ с отдалечен достъп, прави изпълнението на обновяването изключително трудно. Подаването на много уведомления в кратък срок е практически невъзможно, отчитайки фактът че максималния брой ФУ, за които може да се подаде уведомление в един файл е 10 (и то ако всички ФУ са регистрирани на едно и също данъчнозадължено лице). Предложение 1: Сървърът на НАП да допуска приемане на съобщение за промяна в регистрация на ФУ, без да изисква уведомление, в случай на промяна във версията на фърмуера. Предложение 2: Срокът да бъде увеличен, така че да има достатъчно време за всички участници в процеса.	Приема се Не се приема Не се приема	Във връзка с предложението е прецизиран текста на разпоредбата на чл. 13, ал. 1, т. 3 от проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г. В проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г. се предвижда ред и се допуска извършване на сторно операции различни от „в брой“ само при работа с ИАСУТД. Предложението не е свързано с проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.

babsd	Изискване за централизирано и дистанционно зареждане на параметри Всички фискални устройства, включително ИАСУТД, ЕСФП и ФУВАС, трябва да поддържат дистанционно и защитено зареждане на следните параметри и съответно превключване на посочената дата към режим: датата на начало на двойна визуализация (BGN + EUR); датата на автоматично превключване към евро като основна валута; датата на прекратяване на използването на лева; фиксирания обменен курс BGN/EUR ◆ Технически изисквания: Параметрите се зареждат автоматично чрез сървър на производителя/разпространителя или НАП Превключването на режимите е автоматично и необратимо Тези настройки не могат да бъдат заредени в ръчен режим	Частично се приема	Направена е промяна в проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.
i_rig	Предложения 1. Относно § 25. В чл. 31 се правят следните допълнения: 1. Създава се ал. 26: „(26) Допуска се в рамките на един сторно системен бон да има повече от един начин на плащане, в случай че възстановяването на сумите на клиента се извършва по повече от един начин - смесено.“ Моля да се, укаже в кой начин на плащане във ФУ трябва да бъде отразено при сторно бон, когато се връщат суми на клиента с плащания: "в брой", "по банка" или "ваучер". В настоящият момент плащане с "ваучер" или "по банка" липсват във ФУ !	Не се приема	В проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г. се предвижда ред и се допуска извърване на сторно операции различни от „в брой“ само при работа с ИАСУТД.

	2. Относно § 29. В чл. 49б се създава ал. 3: „(3) Когато производител на ФУ обновява версията на фирмуера на ФУ по реда на чл. 15, ал. 1, т. 16, лицата, извършващи сервизно обслужване и ремонт подават уведомления по реда на ал. 2 съгласувано с производителя на ФУ.“ При условията на автоматична актуализация на фирмуер от производителите на ФУ, не е ли възможно това задължение да се вмени на производителя на ФУ предвид големият брой ФУ и тяхната едновременна актуализация при преминаването към новата валута? 3. В заложените текстове се подменят "лев" с "евро", но никъде не е указано по какъв начин ще трябва да се представят старите справки от софтуерите "СУПТО" . Съгласно закона за въвеждане на еврото чл. 48 ал. (8) Годишните финансови отчети се изготвят в паричната единица, която е официална парична единица на Република България в края на отчетния период, като съпоставимите данни за предходния отчетен период следва да са в същата парична единица." Моля, да се добавят текстове в изискванията към "СУПТО", насочващи към тази част от закона , за да не се изпада в допълнителни стресови моменти при случай, че доста голям списък на софтуери ще трябва да се регистрира в кратък срок. Внасянето на яснота, по какъв начин трябва да се представя информация в справките в СУПТО преди смяната на валутата ще е полезна за всички разработчици.	По-горе е отразен коментар по същото предложение Приема се	Разпоредбата на чл. 48, ал. 8 от Закона за въвеждане на еврото в Република България не се отнася за справките за период по т. 18 от Приложение № 29 от Наредба № Н-18/2006 г., тъй като същите са предназначени за целите на данъчно-осигурителния контрол. Предвид това се предлага преходна разпоредба регламентираща, че справките се изготвят в паричната единица, която е официална парична единица на Република България през периода, за който се отнася справка. Когато зададеният период на справка обхваща периоди с различна парична единица (в евро и в лева), се изготвят две отделни справки в официалната парична единица, за съответния период. Направена е промяна в проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г. с която се предлага промените в СУПТО, свързани с реализацията на горните изисквания, да не се считат за нови версии на софтуера, за които се изисква подаване на декларация по чл. 52в, ал. 3 от наредбата.
i_rig	Предложения 2 1. Моля да се внесе корекция в текстовете на чл. 40 и чл. 35 настоящ текст: "Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2010 г., в сила от 29.06.2010 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2019 г., в сила от 02.07.2019 г.)	Не се приема	Предложенията не са свързани с проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.

	Лицето по чл. 3 при работа с касови бележки от кочан на страницата за съответната дата в книгата по чл. 39, ал. 5 или в специален регистър за ползваните касови бележки от кочан вписва началния и крайния номер на издадените касови бележки за деня и общия оборот, изчислен въз основа на всички тях, както и текст, указващ причината:" корекция: "Лицето по чл. 3, използващо ЕСФП, при работа с касови бележки от кочан на страницата за съответната дата в книгата по чл. 39, ал. 5 или лицето по чл. 3, което не използва ЕСФП в специален регистър за ползваните касови бележки от кочан вписва началния и крайния номер на издадените касови бележки за деня и общия оборот, изчислен въз основа на всички тях, както и текст, указващ причината:..." текущ текст: "Чл. 35. (2) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2010 г., в сила от 29.06.2010 г.) Кочанът с касови бележки се прономерова и прошнурова от лицето по чл. 3. На първа страница в книгата по чл. 39, ал. 5 се посочват началният и крайният номер на касовите бележки в кочана. Не се допускат касови бележки с повтарящи се или липсващи номера." корекция: "Чл. 35. (2) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2010 г., в сила от 29.06.2010 г.) Кочанът с касови бележки се прономерова и прошнурова от лицето по чл. 3. Когато лицето по чл. 3 използва ЕСФП, на първа страница в книгата по чл. 39, ал. 5 се посочват началният и крайният номер на касовите бележки в кочана. Не се допускат касови бележки с повтарящи се или липсващи номера." Смятам, че в текстовете на тези членове е допусната неяснота и това води до объркване, което е необходимо да бъде коригирано предвид публикации и изявления в медиите за отпадането на задължение за водене на касови книги в търговските обекти		
i_rig	Предложения 2. Относно § 22. Моля, да се добави в текстовете на този параграф и насока към Законът за въвеждане на еврото в РБ, или да се посочи конкретно с колко знака	Приема се	Разпоредбата на чл. 26, ал. 4а е допълнена по отношение на правилата за превалутиране в евро съгласно чл. 12 и чл. 13 от Закона за въвеждане на еврото в Република България.

	след запетаята се допуска/изисква да бъде цитиран обменният курс на алтернативната валута. Предложението е породено от липсата на каквато и да било насока за това, че съгласно чл. 12 от Закона за въвеждане на еврото, "Официалният валутен курс не се закръглява или съкращава при извършването на превалутирането". "Чл. 12. (1) В съответствие с чл. 4 от Регламент (ЕО) № 1103/97 превалутирането от левове в евро се извършва, като числовата стойност в левове се раздели на пълната числова стойност на официалния валутен курс, изразен с шест цифри с всичките пет знака след десетичната запетая. (2) Официалният валутен курс не се закръглява или съкращава при извършването на превалутирането." 3. Относно § 28. "5. Алинея 7 се изменя така: „(7) Лицето по чл. 3 е длъжно да съхранява отчетните документи, книгите за дневните финансови отчети, специалния дневник за сервизно обслужване на средствата за измерване, включени в състава на ЕСФП, одобрените блок-схеми и КЛЕН, в 5-годишен срок.“" Моля, да бъдат внесени уточняващи текстове в изискването за съхраняването на "книгите за дневни финансови отчети", относно това че изискването се отнася за случаите, когато е задължително поддържането на такива. Предложение: § 28. "5. Алинея 7 се изменя така: „(7) Лицето по чл. 3 е длъжно да съхранява отчетните документи, книгите за дневните финансови отчети когато се изисква поддържането на такива, специалния дневник за сервизно обслужване на средствата за измерване, включени в състава на ЕСФП, одобрените блок-схеми и КЛЕН, в 5-годишен срок.“"	Не се приема	В разпоредбата на чл. 39, ал. 5 от Наредба №Н-18/2006 г. е регламентирано кои задължени лица водят книга за дневни финансови отчети и имат задължения за съхранението ѝ.
i_rig	Предложения 4. Моля, да се внесат изменения в текстовете на чл. 25 ал. 5 и да се допусне използването на тип плащане "резерв 2" в случаите на "наложен	Не се приема	Разпоредбата на чл. 25, ал. 5 от Наредба №Н-18/2006 г. касае издаване на документ от ИАСУТД с вид плащане „Резерв 2 – отложено плащане“ и няма връзка с ФУ.

	платеж", при разносна търговия по предварителна заявка, така както това е наравено в чл.26б за използването му при издаване на разширен фискален бон Настоящите текстове на чл. 26а. ал. 3 и ал. 4, създават проблем при издаване на фискален бон при сделки със смесени данъчни ставки. Например: В случаите на използване на софтуер и свързан към него ФУ, когато се издава ФБ по сделка с нулева или смесена данъчна ставка. Нека се има предвид, че електронната търговия не е ограничена в рамките на една държава и понякога се извършват сделки с нулево ДДС, което налага още по - тежък режим на работа при спазване на чл.26а Съгласно функционалните възможности на ФУ, при продажба по департаменти се взима предвид данъчната ставка за департамента, и се игнорира посочената ставка за фискалния текст, изпратен от софтуера Ще цитирам ръководството на основните производители на ФУ: (49) РЕГИСТРИРАНЕ (ПРОДАЖБА) НА СТОКА Номер на департамент. Цяло число от 1 до 9 включително. Продажбата се причислява към данъчната група, с която е асоцииран департаментът при програмирането му. Друг производител: (49) РЕГИСТРИРАНЕ (ПРОДАЖБА) НА СТОКА Номер на департамент. Цяло число от 1 до 250 включително. Продажбата се причислява към данъчната група, с която е асоцииран департаментът при програмирането му. Моля, да се вземат предвид изложените съображения и да се допусне използването на плащане "резерв 2" и в случаите на чл. 26а ал. 3 и ал. 4 - "наложен платеж" при разносна търговия и/или електронен магазин		Следва да се отбележи, че съгласно разпоредбата на чл. 26б, ал. 1 от Наредба №Н-18/2006 г. е допуснато фискални устройства, които са различни от ЕСФП при издаване на разширен фискален бон, при условия на отложено плащане да се приключва с вид плащане "резерв 2" - "отложено плащане", програмиран и използван само за тази цел. Предложението за промяна в чл. 26а, ал. 3 и ал. 4 от наредбата не е свързано с проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.
Любомир Герасимов	Коментар: 1. Предложение: При издаване на допълнение към свидетелство, към момента ФУ получават номера на действащото свидетелство, следвано	Приема се	Предложението е съгласувано с представителите на междуправителствената комисия по чл. 10, ал. 5 от Наредба №Н-18/2006 г. от страна на БИМ.

	компютър. Обосновка: не всички модели ФУ на пазара поддържат актуализиране на версията на фърмуера на ФУ чрез отдалечен достъп посредством data SIM карта. За тези модели трябва да се осигури алтернативен вариант за актуализация. Въпросните устройства могат да бъдат актуализирани само чрез връзка с компютър в оторизираните сервизни центрове на производителя. В противен случай на притежателите на тези ФУ ще им се наложи да закупят нови устройства, което ще бъде допълнително финансово бреме за тях. 5. Относно § 29. В чл. 49б се създава ал. 3: „(3) Когато производител на ФУ обновява версията на фърмуера на ФУ по реда на чл. 15, ал. 1, т. 16, лицата, извършващи сервизно обслужване и ремонт подават уведомления по реда на ал. 2 съгласувано с производителя на ФУ.“ Предложение 1 : Да се увеличи валидността на уведомлението (по настоящем 48ч) или да се разреши обновяването на версията на фърмуера на ФУ без да е необходимо да се подава уведомление. Обосновка: Ако устройството в рамките на тези 48ч не е включено, или има срыв в мрежата на мобилните оператори или друга подобна причина, то обновяването няма да е успешно. Същевременно не може да бъде подадено ново уведомление, ако предходното не е приключено.	По-горе е написан коментар по същото предложение	
office@nsys-bg.com	1. Предложение за изменение на чл. 13, ал. 1 Текуща разпоредба (§13 от НИД на Наредба Н-18): В чл. 13, ал. 1 се създава нова т. 3: „3. в рамките на една година ФУ е било повече от два пъти на контролни изпитвания по реда на чл. 59.“ Предложен текст за замяна на т. 3: „3. когато в рамките на една година фискално устройство е било подложено на повече от две контролни изпитвания по реда на чл. 59, при които е установено несъответствие, влияещо върху фискалните функции, свързани с регистрирането и отчитането на оборотите, междудомствената комисия по чл. 10, ал. 5 има право да предложи започване на процедура за отнемане на разрешението за одобрен тип.“ Допълнение (по избор – като нова алинея или бележка):	Приема се частично	Във връзка с предложението е прецизиран текста на разпоредбата на чл. 13, ал. 1, т. 3 от проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.

	„Разпоредбата не се прилага в случаите на установено несъответствие само на единична бройка фискално устройство по чл. 59, ал. 5, освен ако не е доказана повторяемост на нарушението или причинена щета за фиска, за която производителят носи пряка отговорност.“ Мотиви към предложението: 1. Пропорционалност на мерките: Предложената промяна въвежда обвързаност между контролните изпитвания, реалното установено несъответствие и възможността за отнемане на одобрението на типа фискално устройство. Това осигурява баланс между контрола и правата на производителя, като избягва автоматични санкции без доказана вина или последици за фиска. 2. Защита от недобросъвестни действия: Съгласно чл. 59, ал. 1, всяко лице по чл. 3 може да поиска контролни изпитвания, което отваря врата за нелоялни търговски практики и злоупотреби с механизма. Въвеждането на изискване за реално установено и значимо несъответствие е ключово за ограничаване на такива рискове. 3. Разграничение между тип и единична бройка: Чл. 59, ал. 5 ясно дефинира, че едно фискално устройство може да бъде обект на проверка и да бъде признато за несъответстващо, без това да е представително за целия тип. Санкционирането на производителя за такъв единичен случай, особено когато причините са външни (инсталация, свързани устройства, човешка намеса), би било непропорционално и неправомерно. 4. Специфика при ЕСФП: При електронните системи с фискална памет (ЕСФП), в състава на които участват различни компоненти от различни производители (напр. фискален принтер), следва ясно да се разграничи отговорността. Производителят на ЕСФП не следва да носи отговорност за установено несъответствие във фискален принтер, ако той е произведен от друго юридическо лице, въпреки че е част от системата. 5. Щета за фиска като ключов критерий: Считаме, че санкции като отнемане на разрешение за одобрен тип следва да бъдат прилагани само когато несъответствието реално влияе		
--	--	--	--

	☐ потвърждение от клиента чрез мобилното приложение за поискване на фискален бон на хартиен носител при зареждане в обект изцяло на самообслужване. При наличие на такова потвърждение, ЕСФП задейства процес по отпечатване на бона на хартиен носител, съгласно чл. 25, ал. 13. Мотиви към предложението: Настоящото предложение цели пълното съответствие с чл. 25, ал. 13 от Наредба № Н-18, според който клиентът има право да получи фискалния/системния бон на хартиен носител при изрично поискване, дори когато той е генериран електронно. Към момента, при обекти, функциониращи изцяло на самообслужване, не съществува нормативно установено задължение за осигуряване на възможност за отпечатване на хартиен бон. Това създава пречка за реализация на правото на клиента съгласно чл. 25, ал. 13 и потенциален риск от нарушения или недоволство от страна на крайни потребители. В допълнение, с въвеждането на функционалност за изрично потвърждение от клиента през мобилното приложение, се осигурява както техническа, така и правна гаранция, че това право е приложимо и в изцяло автоматизирани обекти. Това също така улеснява операторите на ЕСФП и разработчиците на софтуер, тъй като уточнява конкретен API параметър за това събитие. Предложените изменения не изискват съществени структурни промени в системите, но значително повишават потребителската защита, правната яснота и оперативната съвместимост на ЕСФП в съвременни дигитални търговски среди. 5. Предложение за изменение на чл. 16а, ал. 5 2.1. Предлагаме в ал. 5 да се създадат изречения второ, трето и четвърто: „В блок-схемата се вписват показанията на електронните броячи на средствата за измерване на разход, визуализирани на съответните им индикатори, както и електронните им броячи, визуализирани на ЕСФП към датата на одобряване на блок-схемата. Вписват се и показанията на нивомерната система към същия момент. При подмяна на компонент на средство за измерване на разход, която води до промяна в електронните броячи, или при промяна на данните, които ЕСФП получава от НИС	Не се приема	Предложението би довело до увеличаване на административната тежест и допълнителни разходи за лицата по чл. 3, използващи ЕСФП.
--	---	----------------------------	---

	да се уеднакви практиката на НАП за прилагането на ПАМ за нарушения на Наредба Н-18, да се ограничат и ясно да се дефинират случаите, при които се налага ПАМ за нарушения на Наредба Н-18. 3. Отчитане на продажби на Adblue през колконка – да се предвиди възможност данните да се изпращат до НАП. 4. Отчитане на продажби на стоки и услуги, различни от горива – опростен, облекчен режим. Наредба Н-18 трябва да бъде актуализирана, за да отговори на промените в бизнеса и пазарната реалност. По-конкретно, бензиностанциите се развиват и предоставят много повече услуги, отколкото само продажба на гориво (минимаркети, заплащане на комунални услуги, извършване на парични преводи, автомивки и др). За всички допълнителни услуги/дейности на бензиностанциите, които не са свързани с доставките и продажбите на горива, да има възможност да се изключи приложението на Наредба Н-18 (режимът за продажба и отчитане на горива чрез фискалната система) и да се прилагат общите правила за продажби и отчитане на такива стоки и услуги, както за всички останали търговски обекти. В противен случай налагането на по-строги правила за предоставяне на идентични услуги/стоки, ако те се извършват от бензиностанция, създава конкурентни ограничения за сектора. 5. Относно Резерв 1 (продажби на горива на отложено плащане) и Резерв 2 (продажби на горива за вътрешно потребление): Да се предвиди възможност да се включват не само продажба на горива, но и продажба други стоки, свързани с горива (течност за чистачки, масло, винетки и др). Алтернативно да се предвиди възможност за отчитане на такива продажби на стоки.	Не се приема Не се приема Не се приема	Към момента данните за продажби на Adblue се изпращат в НАП, чрез предаването на данни за фискални бонове от ФУ на всеки 5 минути към сървъра на НАП. Липсва конкретно предложение. Вид плащания „Резерв 1“ и „Резерв 2“ при работа с ЕСФП са предвидени само за регистриране и отчитане на продажби на течни горива.
--	--	--	--

	Тестовите на БИМ трябва да се направят преди тестване на ЕСФП. Означава ли това , че тестовите на колонките от БИМ е автономно, тоест без да са вързани към фискалната система.(§16. Промените в тази точка ще изискват всяка блок схема да съдържа голяма на обем информация, която сериозно ще усложни издаването на въпросните документи. Като всяка блок схема ще се състои не от една страница с диаграма и легенда, а няколко страници с всевъзможна информация. Тези данни ги има, това е допълнителна тежест за бизнеса същата информация да се представя допълнително на обекта (процедура и данни за показатели на броячи). §51. г) В сървъра на НАП ще съществува код "5- Други" и средства за измерване, използвани например за АдБлу, ще могат да бъдат регистрирани. ОК §51. т.6 В таблицата към т.10 „Описание на полетата при съобщение за прекъсване/възстановяване на връзката/комуникацията между сонда на резервоар и конзола на НИС в състава на ЕСФП (31) към НАП, както и данни от нивомерната измервателна система за наличните количества горива, автоматично подавани на всеки шест часа (регулярно предаване на данни)“ в текста накрая се добавя второ изречение „При резервоари регистрирани в НАП с код „5 – друг“ не се подават данни.“ данните от група 5- Други да има възможност да се изпращат в НАП под код 5 и да се отчитат като не- горива. НАП може да ги получава, но да не ги взема предвид. §51. Подточки 3, 4 и 5: сървър на НАП ще позволява проверка за вече изпратени доставки на горива. Както и начин за избягване на дублиране на регистрирани доставки в сървъра на НАП.	Не се приема Не се приема Не се приема Приема се. Приема се.	Липсва конкретно предложение Липсва конкретно предложение Липсва конкретно предложение Направени са промени в проекта на НИД Отразени са промени в сроковете за привеждане в съответствие с изискванията на наредбата в ПЗР от проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.
--	--	--	---

	Изисква доработка на ЕСФП и фискалния принтер. Предвиден е срок за влизане в сила - 2 месеца - не е реалистично, трябва по-дълъг срок.		
БПГА	Предложение за промяна на текста в НИД: Предложените текстове следва да се редактират, като се премахне аббревиатурата ИАСУТД: § 25. В чл. 31 се правят следните допълнения: Създава се ал. 2б: „(2б) Допуска се в рамките на един сторно фискален / системен бон да има повече от един начин на плащане, в случай че възстановяването на сумите на клиента се извършва по повече от един начин - смесено.“ Създава се ал. 3а: „(3а) Допуска се да се документира сторно операция, по която връщането на сумата се извършва чрез банков превод или по кредитна/дебитна карта. В този случай се допуска сторно операцията да се извърши и при недостатъчна касова наличност.“ Създава се ал. 9а: „(9а) За случаите по ал. 3а се допуска сторно операция, документирана с фактура по чл. 58, ал. 2, да се извърши чрез издаване на кредитно известие от ФУ/ИАСУТД, когато сумата се връща чрез банков превод или по кредитна/дебитна карта.“	Не се приема	В проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г. се предвижда ред и се допуска извършване на сторно операции различни от „в брой“ само при работа с ИАСУТД.
Асоциацията на търговците на нехранителни стоки	Що се отнася до проекта на наредбата, молим да вземете под внимание следните бележки: I. На първо място, изразяваме цялостната си позитивна оценка относно инициативата за създаването и публикуването на проекта на наредбата. Очакваме, че той следва да отговори на изискванията на ЗВЕРБ, а именно, съгласно параграф 3, ал. 1 от ПЗР на ЗВЕРБ, да уреди: 1. условията и начина за регистрирането и отчитането на продажбите и/или сторно операциите на стоки и услуги чрез издаване на фискален/системен бон или друг документ, регистриращ плащането, в евро;	Не се приема	Липсва конкретно предложение

	2. условията и начина на обявяване на крайната сума в издавания фискален/системен бон в левове и в евро в периода на двойно обозначаване на цените на стоките и услугите; 3. функционалните и техническите изисквания към фискалните устройства и интегрираните автоматизирани системи за управление на търговската дейност във връзка с въвеждане на еврото; 4. подаването на данни към Националната агенция за приходите; 5. всички други промени, произтичащи от и във връзка с изпълнението на този закон. В тази връзка, подкрепяме инициативата за създаване на единна правна уредба, регламентираща еднаква функционалност към фискалните устройства и към софтуерите на интегрираните автоматизирани системи за управление на търговската дейност, да може общата сума за плащане в издаваните документи от ФУ/ИАСУТД да се изобразява освен във валутата на Република България и в друга валута. Такова е и изискването на ЗВЕРБ, като в уредения в закона период на двойно обозначаване на цените системите следва да позволят обозначаване на крайната цена и в двете валути, а след неговото изтичане – само в евро. Тези промени са онагледени основно чрез § 37 от проекта: В приложение № 1 се правят следните изменения и допълнения: „16. Допуска се фискалните устройства да имат възможност за посочване на общата сума за плащане в издаваните/генерираните документи и в друга валута. В тези случаи сумата, показана в друга валута и обменният курс, по който е превалутирана, се изобразяват като свободен текст. Допуска се посочването на валутата да се изписва с думи или официални символи. 17. Функционалната възможност по т. 16 се осигурява чрез производствен параметър, който има следните стойности: • „0“ - неактивен; • „1“ - активен, основната валута е лев, допълнителната е друга валута; • „2“ - активен, основната валута е валутата на Република България, допълнителната е лева; • „3“ - активен, основната валута е валутата на Република България, без изобразяване на допълнителна валута;		
--	--	--	--

	ИАСУТД и ЕСФП, но не са упоменати продажбите чрез електронен магазин. Надяваме се, че горното ще бъде полезно, като оставаме на разположение за неговото обсъждане.		
БПГА	Обръщам се към Вас във връзка с поставената на обществено обсъждане Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-18 - за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изискванията към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин. Българска петролна и газова асоциация (БПГА) очаква от дълго време предложените промени, които ще позволят развитието на фискалните ни системи за продажба на горива и издаването на електронни касови бележки. Също така от основна важност е и подготовката за приемането на плащания в евро с оглед скорошното приемане на страната ни в еврозоната. Поради тези причини Сдружението подкрепя принципно предложените промени. За да е възможно работния процес по приемането на тези изменения да се случи безпроблемно, а и с оглед решаването на други належащи въпроси предлагам на Вашето внимание следните коментари, технически бележки и допълнения: 1. Необходимо е ясно да бъдат описани сроковете относно промените, свързани с въвеждането на еврото в Република България от тези, отнасящи се до въвеждането на електронния касов бон. Проектните текстове на Наредбата предвиждаха двете изменения да се случат едновременно, но поради забавянето на общественото обсъждане това трудно ще се случи. В тази връзка те следва да се разграничат, тъй като двумесечен срок за реализиране на всички изменения е нереалистичен. Необходимо е в кратък интервал да се приоритизират промените относно новата валута, а за останалите да има по-дълъг срок за реализация. Съвсем естествено не следва да има и ограничения, ако някои от производителите успеят да се справят в по-кратък времеви интервал. 2. Считаме, че при определяне на сроковете, които касаят ЕСФП следва да се отчете, че производителите на ЕСФП могат да започнат работа по внедряване на промените, едва след като получат от	Приема се Не се приема	Отразени са промени в сроковете за привеждане в съответствие с изискванията на наредбата в ПЗР от проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г. Производителите на ЕСФП са производители на фискални устройства. Сроковете за привеждане в

	представлява устройство за комуникация със средства за измерване и вградени в него протоколи (на софтуерно ниво), то при лицензиране на ново ЕСФП със същия концентратор, би следвало автоматично да се прехвърлят и средствата за измерване, одобрени с него и това да се посочи със съответен текст в Наредбата. 7. В §37, т. 2 следва да се прецизира терминологията, тъй като в предлагания член се описват изискванията за комуникация между API и ЕСФП, но изрично е посочено „продажби или зареждания за собствени нужди“, което е двусмислено и може да се тълкува, че е само за собствени нужди. 8. Да се даде възможност данните относно количествата добавка за двигатели Adblue да се предават към сървърите на НАП, когато това е програмирано във фискалната система, тъй като това няма да доведе до ненужни разходи, свързани с цялостно преработване. 9. Във връзка с т. 7 и включването на карбамида и неговите производни в списъка на стоките с висок фискален риск, считаме че трябва да се предвиди възможност по подобие на горивата, този продукт да бъде изключен от системата за предварително деклариране на доставките в случай на отчитането им, както и на продажбите чрез ЕСФП. 10. Повечето налични на пазара мобилни приложения (App) на големите международни вериги бензиностанции и картови системи, позволяват на клиента да се свърже освен с физическа банкова карта и с е-Портфейл, а именно GPay, Apple Pay, Pay Pal, като зад този портфейл стои отново банкова карта. Следователно добре е функционалността на Мобилните приложения да бъде разширена с тези средства на разплащане. Светослав Бенчев, Председател	Не се приема Приема се Не се приема Не се приема	Електронните системи с фискална памет са предназначени за регистриране и отчитане на оборотите от продажби и/или зареждания за собствени нужди на течни горива. Във връзка с предложението са направени промени в проекта на НИД, касаещи Приложение №17 в Наредба №Н-18/2006 г. Предложението не е свързано с проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г. При плащания, извършени чрез е-портфейл (GPay, Apple Pay PayPal, etc.), разплащането се осъществява чрез използване на банкова карта /дебитна или кредитна/, данни за която са добавени в е-портфейла.
Елтрейд	Предложение и въпроси относно Проект за изменение и допълнение на Наредба № Н-18 от 2006 г.:		

	(3) Когато производител на ФУ обновява версията на фърмуера на ФУ по реда на чл. 15, ал. 1, т. 16, лицата, извършващи сервизно обслужване и ремонт подават уведомления по реда на ал. 2 съгласувано с производителя на ФУ. Тук има няколко проблема: 1. Подаването на огромно количество от заявка от сервизите: 1.1. Не възможно за изпълнение без наличие на автоматизация; 1.2. Дали ще издържи сървъра на голям брой заявки подадени едновременно. 2. Валидността на уведомлението за сервиз е 48 часа. 1.1. Не може да се гарантира, че в този интервал устройството ще бъде включено и ще бъде обновено. 1.2. След изтичане на срока не може да бъде подадено ново уведомление, ако предходното не е приключено. Има определен времеви интервал, в който устройството може да бъде актуализирано, без в системата да е налично активно уведомление. 1.3. При подаване на XML-файл могат да бъдат включени само устройства, които са собственост на един и същи клиент. Не се допуска подаване на устройства, свързани с различни ЕИК номера. Възможни решения: 1. Да се удължи времето на валидност за подадено уведомление поне 14 дни. 2. Да се даде възможност за промяна на обстоятелства без наличие на подадено уведомление. 2.1. Да се подаде RCHANGE с друго име – RCHANGEUPD – което да показва, че е за упдейт и да не се взима в предвид, че няма подадено уведомление. 2.2. Да се добави елемент в RCHANGE, който да показва, че се осъществява ъпдейт и уведомление да не се изисква. 3. Да се добави възможност за подаване на XML файл, който да съдържа повече от едно ЕИК.	Не се приема	Предложението е извън предмета на проекта на НИД
--	--	----------------------------	---

5. Допуска се комуникацията между разплащателния и управляващия блок на автомата на самообслужване и пломбирания блок на ФУВАС да се извършва и чрез използването на безжична технология. В тези случаи при използване на автомати на самообслужване, с централизиран управляващ блок намиращ се извън корпуса на разплащателния, се допуска комуникацията между управляващия блок на автомата на самообслужване и пломбирания блок на ФУВАС, да бъде по защитен мрежов интерфейс чрез използване на стандартен ОСРР протокол. Тук се заключава опцията за комуникация чрез използването на безжични технологии да използва само и единствено ОСРР протокол. Трябва да се позволи да е протокол поддържан от поризводителя, било то ОСРР протокол или друг. 6. 1а. (доп. - ДВ, бр. 76 от 2017 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2018 г., доп. - ДВ, бр. 8 от 2020 г., доп. - ДВ, бр. 68 от 2020 г., в сила от 31.07.2020 г.) Описание за данните, подавани от ЕСФП, свързани с нивомерна система и подаващи данни за броячите на средствата за измерване на разход (тип 31) при регистрация, промяна на основни данни или deregistration. Поле: „Тип гориво X 1 - бензин 2 - дизел 3 - пропан-бутан 4 – метан 5 - Друг (например добавка за гориво ADBLUE или други видове течни стоки, които се продават чрез средства за измерване на разход, изпитани и одобрени за работа в състава на ЕСФП YY - търговска номенклатура на лицето по чл. 3 (2мес.)“ Следва ли, че ADBLUE – то трябва да се третира едно към едно с горивата и да се визуализира на бележката по начина както се визуализират горивата с изключение на частта за акциза?	Приема се	Направени са промени в проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.
	Не се приема	Липсва конкретно предложение. Adblue представлява стока, различна от горива. На територията на страната в търговските обекти стоката се продавана от лицата по чл. 3 на клиентите по различни

	Трябва ли да влиза в отчета по горива при положение, че е в данъчна група Б и може да се продава и като стока, която не е свързана с резервоар? Добре е да се прецизира как точно да се третира ADBLUE-то.		начини и форми – в различни по количество запечатани опаковки или проточена чрез средства за измерване на разход, свързани/несвързани в състава на ЕСФП.
„СИС Технология“ АД	Вместо увод изказвам мнението си, че проекта е много закъснял - както и спрямо ПЗР на Еврозакона (параграф 3), който изисквания Н-18 да се приведе в съответствие със закона в двумесечен срок от приемането му (т. е. до 20.10.2024), така и спрямо реално очакваните дейности, очаквани да се свършат по цялата верига анализ на промените-програмиране на промените във ФУ/ЕСФП/ИАСУТД/СУПТО-одобрение в БИМ-издаване допълнение/свидетелство-разпространение на новите FW и версии (а при ЕСФП - и след допълнителен тестови период от 20+ дни)-активирание на валутния параметър или задаване на датите за двойно обозначаване на цените и въвеждането на Еврото като основна валута в Република България. Цялата тази верига трябва да се случи за около 130 до 150 ФУ и системи на всички производители (и някои вносители) на ФУ/ЕСФП/ИАСУТД/СУПТО в рамките на два до три месеца (очаквайки обнародване на НИД-а най-рано в календарна седмица 19 и с краен срок на последното действие от веригата спрямо параграф 72, алинея 1 - до деня преди периода на двойно обозначаване на цените в евро и левове (вероятно някъде в първата половина на месец август). Дори и по отношение само на една брънка от описаната верига, а именно одобрението на ФУ/ЕСФП/ИАСУТД във функционалната лаборатория на БИМ за посочения период от максимум три месеца, т.е. около 60 работни дни, пълното тестване (не само на измененията, но и на всички функции на въпросните устройства и системи) трябва да се случи така, че на ден да излизат одобрени по 2.5 устройства. По-долу описвам и предложения и коментари по застъпените в НИД-а предложения за промени в Н-18: Автоматично приключване и издаване на фискален бон за зареждане на гориво Предложен текст в НИД Наредба Н-18. 5. Създава се чл. 7в: „Чл. 7в. При работа с ЕСФП не се допуска използване на функционалност за автоматично приключване и издаване на фискален бон за продажба/зареждане на гориво, с изключение случаите на		

	зарездания за собствени нужди по чл. 118, ал. 8 от ЗДДС, извършени във вътрешен обект по реда на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход.“ 1. Проблем, създаван от предложения текст Така разписан текста, Н-18 би забранила текущия начин на работа на терминалите на самообслужване в състава на ЕСФП, както и новопредложените мобилни приложения в състава на ЕСФП. Защо ? Ето какъв е начина на работа към днешна работа на терминалите на самообслужване: 1. Клиент спира пред избрана колонка и отива пред терминала на самообслужване; 2. Предплаща в брой или с банкова карта (при което ЕСФП му блокира желаната сума); 3. Отива на колонката и зарежда за равна или по-малка сума от предплатената; 4. Окачва пистолета на колонката и тук се стартира автоматизиран процес; 5. ЕСФП автоматично издава фискален бон на базата на предплатената сума и зареденото количество гориво: а. Ако клиента е заредил точно за предплатената сума, бонът си се издава и транзакцията приключва (при предплащане с карта, се усвоява цялата блокирана сума); б. Ако клиента е заредил за по-малка от предплатената сума, ЕСФП му издава освен фискалния бон и бон-ваучер за следващо зареждане, ако плащането е в брой и терминали няма налично ресто (или му връща ресто в брой), а в случая на предплащане с карта терминалите усвоява само сумата на реалното зареждане; И в двата случая по т. 5 издаването на бон, реалното изтегляне на сумата на зареждането от банковата карта, връщането на ресто или печатът на допълнителен ваучер се случват автоматично, в смисъл че от клиента не се изисква никаква допълнителна дейност а терминалът на самообслужване не се оперира от служители в обекта. Ето какъв би бил и начинът на работа с мобилните приложения в състава на ЕСФП:		
--	---	--	--

	1. Клиент спира пред избрана колонка; 2. Избира от мобилното приложение обект и колонка (или сканира специално отпечатан баркод на колонката), гориво и сума / литри за зареждане, както и банкова карта / е-портфейл; 3. ЕСФП му блокира избраната сума; 4. Клиентът зарежда за равна или по-малка сума от предплатената и окачва пистолета на колонката, като и тук се стартира автоматизиран процес; 5. ЕСФП автоматично издава фискален бон на базата на предплатената сума и зареденото количество гориво: а. Ако клиентът е заредил точно за предплатената сума, бонът си се издава и се усвоява цялата блокирана сума от картата е-портфейла; б. Ако клиентът е заредил за по-малка от предплатената сума, ЕСФП усвоява само сумата на реалното зареждане; И в двата случая по т. 5 издаването на бон, реалното изтегляне на сумата на зареждането от банковата карта се случват автоматично, в смисъл че от клиента не се изисква никаква допълнителна дейност, а терминалът на самообслужване не се оперира от служител в обекта. Предложение за промяна на текста в НИД, чл. 78. При работа с ЕСФП извън терминала на самообслужване и използване на мобилно приложение за предплащане, последващо зареждане на гориво и издаване на фискален бон, не се допуска използване на функционалност за автоматично приключване и издаване на фискален бон с изключения на случаите на зареждания за собствени нужди по чл. 118, ал. 8 от ЗДДС, извършени във вътрешен обект по реда на Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход.” Сторно бонове с повече от един начин на плащане Предложен текст в НИД Наредба Н-18 § 5. Създава се чл. 7в: 5 25. В чл. 31 се правят следните допълнения: 1. Създава се ал. 26:	Приема се	Направени са промени в проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г.
--	--	-------------------------	---

	(26) Допуска се в рамките на един сторно системен бон да има повече от един начин на плащане, в случай че възстановяването на сумите на клиента се извършва по повече от един начин - смесено. 2. Създава се ал. 3а: (3а) Допуска се чрез ИАСУТД да се Документира сторно операция, по която връщането на сумата се извършва чрез банков превод или по кредитна/дебитна карта, когато системата е одобрена с функционалност за регистриране и отчитане на продажби, плащанията по които се извършват чрез банков превод. В този случай се допуска сторно операцията да се извърши и при недостатъчна касова наличност.' 3. Създава се ал. 9а: (9а) За ИДСУТД по ал. 3а се допуска сторно операция, документирана с фактура по чл. 58, ал. 2, да се извърши чрез издаване на кредитно известие от системата, когато сумата се връща чрез банков превод или по кредитна/дебитна карта.“ Проблем, създаван от предложения текст: Единственият проблем е, че новият режим за създаване на сторно документи не само в брой се разрешава единствено за ИАСУТД. Стандартната търговия на дребно, използваща Софтуер за Управление на Продажбите (СУП) и фискални устройства, както и особено ЕЛМ, които по дефиниция не връщат пари в брой при рекламация/връщане на стока, а нареждат сумите по кредитни/дебитни карти или банкови сметки на клиентите, ще продължат да търсят начини коректно да отразяват сторно транзакциите си и да правят условности в управляващите си софтуери, вместо да имат цялата налична информация във ФУ. Възможността и ЕЛМ (ползващи фискални устройства тип 11 и 21), и всички ползващи стандартни ФУ (тип 1 и 2), включително и ЕСФП (тип 3 и 31) да отразяват сторно транзакциите си с банкови карти и пожелание, с банков трансфер, през ФУ ще направи и наличната информация в сървъра на НАП достоверна спрямо реалните обороти в обектите. Предложение за промяна на текста в НИД. Предложените текстове следва да се редактират, като се премахне абривиатурата ИАСУТД: § 25. В чл. 31 се правят следните допълнения:	Не се приема	В проекта на НИД на Наредба №Н-18/2006 г. се предвижда ред и се допуска извърване на сторно
--	---	----------------------------	--

	1. Създава се ал. 26: (26) Допуска се в рамките на един сторно фискален / системен бон да има повече от един начин на плащане, в случай че възстановяването на сумите на клиента се извършва по повече от един начин - смесено." 2. Създава се ал. 3а: (3а) Допуска се да се документира сторно операция, по която връщането на сумата се извършва чрез банков превод или по кредитна/дебитна карта. В този случай се допуска сторно операцията да се извърши и при недостатъчна касова наличност." 3. Създава се ал. 9а: (9а) За случаите по ал. 3а се допуска сторно операция, документирана с фактура по чл. 58, ал. 2, да се извърши чрез издаване на кредитно известие от ФУ/ИАСУТД, когато сумата се връща чрез банков превод или по кредитна/дебитна карта." Добавяне и на плащане „банков трансфер“ при плащане с мобилно приложения в състава на ЕСФП. Предложен текст В НИД Наредба Н-18 37. В Приложение № 1: 4. В раздел IV се правят следните допълнения: б) създава се т. 2: 2. Изисквания към електронните системи с фискална памет за отчитане на оборотите от продажби/зарездания за собствени нужди на течни горива, когато комуникират с мобилно приложение начин на плащане (дебитна/кредитна карта, резерв 1 - отложено плащане, резерв 2 - вътрешно потребление, талони); Проблем, създаван от предложението текст: Повечето налични на пазара мобилни приложения (App) на големите международни вериги бензиностанции и картови системи позволяват клиента да си върже освен банкова карта и е-портфейл (GPay, Apple Pay PayPal, etc.), като зад този портфейл може да стои както (отново) банкова карта, така и банкова сметка или само сметка при дадения е-портфейл. Следователно е добре функционалността на Мобилните приложения да не се ограничава до така разписаните платежни средства, а да се добави и плащането с “банков трансфер” през свързания електронен портфейл.	Не се приема	операции различни от „в брой“ само при работа с ИАСУТД. При плащания, извършени чрез е-портфейл (GPay, Apple Pay PayPal, etc.), разплащането се осъществява чрез използване на банкова карта /дебитна или кредитна/, данни за която са добавени в е-портфейла.
--	---	----------------------------	--

	Предложение за промяна на текста в НИД §37. В Приложение № 1: 4. В раздел IV се правят следните допълнения: б) създава се т. 2: 2. Изисквания към електронните системи с фискална памет за отчитане на оборотите от продажби/зареждания за собствени нужди на течни горива, когато комуникират с мобилно приложение начин на плащане (дебитна/кредитна карта, резерв 1 — отложено плащане, резерв 2 - вътрешно потребление, талони, банков трансфер); Милен Димитров, Мениджър софтуерно развитие		
БАДФУ	§ 25. В чл. 31 се правят следните допълнения: 1. Създава се ал. 2б: „(2б) Допуска се в рамките на един сторно системен бон да има повече от един начин на плащане, в случай че възстановяването на сумите на клиента се извършва по повече от един начин - смесено.“ 2. Създава се ал. 3а: „(3а) Допуска се чрез ИАСУТД , ФУ или чрез друг търговски софтуер управляващ ФУ да се документира сторно операция, по която връщането на сумата се извършва чрез банков превод или по кредитна/дебитна карта, когато системата е одобрена с функционалност за регистриране и отчитане на продажби, плащанията по които се извършват чрез банков превод. В този случай се допуска сторно операцията да се извърши и при недостатъчна касова наличност.“ § 29. В чл. 49б се създава ал. 3: „(3) Когато производител на ФУ обновява версията на фърмуера на ФУ по реда на чл. 15, ал. 1, т. 16, лицата, извършващи сервизно обслужване и ремонт подават уведомления по реда на ал. 2 съгласувано с производителя на ФУ.“ , които уведомления важат 30 дни . § 37.	Не се приема Не се приема	В проекта на НИД е предвиден ред за извършване на сторно операция с други видове плащания освен „в брой“ само при работа с ИАСУТД. Не е предмет на проекта на НИД.

	Предложенията в този параграф да се въведат в съответствие с действащия ЗАКОН ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕВРОТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, в който има изрично записано изискване в издавания фискален/системен бон да има изписано лв (лева) , евро или и двете с изписан курс за превалутиране. § 64. Обновяването на версията на фърмуера по § 37, т. 1, буква „б“ се извършва от производителя/вносителя на ФУ или от лицата, получили разрешение за сервизно обслужване и ремонт на ФУ чрез отдалечения достъп по реда на чл. 15а. или в сервизни условия . При обновяване на версията на фърмуера по § 37, т. 1, буква „б“ по инициатива на производителя /вносителя на ФУ, лицата, получили разрешение за сервизно обслужване и ремонт на ФУ да получават от сайта на НАП на мейл информация за успешното обновяване и вече актуалната версия. Лицата, получили разрешение за сервизно обслужване и ремонт на ФУ да имат възможност да следят от сайта на НАП актуална информация за текуща версия на фърмуер за обслужваните от тях ФУ .	Не се приема	При промяна на версията на фърмуера на ФУ и промяна на регистрационни данни за ФУ от сървъра на НАП се получава съобщение, от което е видна извършената промяна, вкл. се отпечатва бон.
--	---	----------------------------	--